

DR. STANE ŽUŽEK

GREDOČ NAPREJ, ZAZRTI V PRIHODNOST

Zapis v glasilu „Seminarski vrtiljak 2001“ v Ljubljani

Če pogledamo pod površje vseh naših izletov in obiskov, zasledimo vso globočino in neštete razsežnosti, ki iz preteklosti slovenskega človeka kar silijo v nas: veliko lepega, plemenitega in veselega; pa tudi polno - oh, prepolno - bridkosti, trpljenja in grozot skozi več kot tisočletno obdobje, ... in kljub temu slovenski človek dandanes še vedno obstaja, gredoč naprej, zazrt v prihodnost.

Sprašujemo se, kaj ga čaka. Kaj mora predvidevati? Katere možnosti ima? Zgodovina nas uči, da smo le združeni in med seboj strumno povezani lahko kos sleherni družbi, razkrajajočim notranjim silam in pa venomer močnejšim, dušecim zunanji pritiskom. Zavedati pa se moramo, da tista povezanost predpostavlja obstoj svobodnih subjektov posameznikov, ki sicer družbo tvorijo, obenem pa tudi medsebojno odvisnost le-teh. Po drugi strani pa predpostavlja soodvisnost družbe z njimi, kajti družji nas ista kri. In sicer tista kri, ki je tekla že po žilah ponosnih svobodnih Slovanov, Karantancev, slovenskih ljudi, podložnim raznim svetnim in cerkvenim gospostvom, in tudi skozi dobo preroda narodov in za naš narod tako kruto dvajseto stoletje, ko je narod visel razpet na križu raznih „izmov“ ter se končno le povzpelo do svobodne samostojne države.

Tista kri se pretaka tako po ljudeh in domovini kot v zamejstvu in po slehernem rojaku širom sveta, od prvega pa do ne

vemo katerega kolena... In vsi tvorimo le eno telo, čigar srce utripa za nas vse. Mi pa soutripamo z njim dan na dan, leto za leto, v nedogled. In ta kri nas obnavlja in nadomešča umrle člane s porajanjem novih življenj ter tako ohranja narodovo vitalnost v polnosti. Po drugi strani pa si moramo priznati, da se marsikje tista kri izteka in izgublja v morju tujine. Vsa-kokrat, kadar član naroda odmre, ali po zavestni odločitvi ali pa le po poti skoraj nezaznavne asimilacije, skoraj vedno to pomeni vsaj delno okrnitev neke neponovljive osebe. Pomeni pa tudi izgubo za narod neponovljivega člana. Nastala škoda je nepopravljiva. Sprašujemo se, če se mi te tragičnosti dovolj zavedamo. Če ne, naj bo to klic na pomoč! Precej je že storjenega v tej smeri. Seveda, želeti je, da bi bilo storjenega še veliko več, da čisto nihče ne bi odmril več.

Tudi naš seminar je bil člen v verigi seminarjev za izpopolnjevanje tistih, ki poučujejo po slovenskih kulturnih postojankah v tujini kot člen verige aktov slovenske države v tej smeri.

Udeleženci se zavedam svoje odgovornosti pred narodom in pred našimi tamkajšnjimi rojaki in upamo, da je bil naš napor v tem seminarju temu primeren in da bomo tudi mi tako soudeleženi pri razširitvi slovenskega kulturnega območja na ta svet, ki je ravnokar prestopil prag tisočletja.

Kdo je hotel „spomenik laži“ postaviti nazaj?

Predsednik države Kučan je imel zadnja leta navado, da je ob obletnici potrditve samostojne Slovenske škofovske konference s strani Svetega sedeža (13. februar 1993) priredil sprejem za slovenske škofove.

Letos je v predsedniško-škofovsko razmerje zajadrala novost - uradnega vabila ni bilo od nikoder.

Seveda se takoj zastavi vprašanje, zakaj vabila na sprejem letos ni bilo. Zelo verjetna je razlaga, da si predsednik države ni hotel še enkrat privoščiti „košarice“ s strani slovenskih škofov. Najbrž je presodil, da bi bila verjetnost za kaj takega zelo visoka.

In ker je diplomacija praviloma druga beseda za trgovanje, so v posredniškem zakulisju prihajale na površje različne ponudbe. Glede na to, da je bilo na lanskem sprejemu toliko govora o smiselnosti in koristnosti mednarodnega sporazuma med Republiko Slovenijo in Svetim sedežem, bi morala pričakovati kakšen pozitiven namig v tej smeri. Pa ga, kot je bilo slišati, ni bilo.

Je pa šlo „sondiranje terena“ v drugo smer: če se zgodi sprejem, se ne zgodi - spomenik pred ljubljansko stolnico, ki so ga v cerkvenih krogih od leta 1953, ko je bil postavljen, imenovali „sramotilni steber“ ali „spomenik laži“, saj je neupravičeno obtoževal škofa Rožmana, posredno pa vse njegove naslednike in Cerkev na splošno.

Kakšen je bil odgovor, je, glede na to, da predsedniška palača februarja ni videla cerkvenih dostojanstvenikov, jasno. Kmalu zatem je ljubljanski stolni župnik videl možakarja, ki sta z načrtom v rokah pregledovala kraj, kjer naj bi stal spomenik.

Tako Družina v zadnji, 10. številki izpod komentarja Bogomira Štefaniča ml.

Pa tudi Janez Markeš je v Magu št. 11 povedal nekaj podobnega:

Napisal je, da so slovenski škofove odgovorili - zakulisno, da pridejo na sprejem, če bo podpisan meddržavni sporazum s Sv. sedežem. Informacije naj bi se izmenjavale prek „kurirja za zvezo“, ta pa naj bi bil dr. Karel Bonutti, veleposlanik Slovenije v Vatikanu, sicer pa Kučanov prijatelj.

Kučan pa se je na negativne signale škofov odzval z diplomatsko grožnjo, da bo ob nesodelovanju škofov z oblastjo, to je z njim, poskrbel, da se bo sramotilni steber vrnil na „svoje mesto“. Tako Markeš.

Da je Kučan dejanski in prvi organizator vrnitve tega sramotilnega stebra nazaj pred škofijo, dokazuje tudi novica, ki smo jo zasledili na STA, da je predsednik vlade dr. Drnovšek pisal predsedniku Kučanu, da ta poteza ni v korist toliko potrebne sprave. Ta stavek, ki je narazumljiv za dopisovanje predsednika države in predsednika vlade, saj se oba vedno v javnosti potegujeta za spravo, pa jasno priča, da Drnovšek naravnost s prstom pokaže, kdo ni za spravo.

Ko smo že pri lažnem Kučanovem zavzemanju za spravo, naj še pomenimo, da je pred kratkim nadškof dr. Alojzij Šuštar povedal, da tista „zgodovinska“ in napihnjena slika o rokovanju med njim in Kučanom ob slovesnosti v Kočevskem Rogu pred deseti leti ni bila v resnici „spravna“. Ni bila načrtovana niti hotena, ampak je nadškof samo na hitro pozdravil Kučana, ko sta se mimogrede srečala ob prihodu.

SLS+SKD ima probleme v vladni koaliciji

Pomladna stranka SLS+SKD se je po viltvah oportunistično pustila zvabiti v levičarsko vlado. Saj smo vsi vedeli, da bo Drnovškova koalicija izrabila stranko samo za to, da bo vlada izgledala bolj desna, v praksi pa ne pomeni nič. Dali so jim nekaj stolčkov, vpliva pa nič. Saj so prej enako delali z SKD in SDS, ki so ju izželi in nato odvrli.

Sedaj je prišla vrsta na to stranko, ki ima že probleme. Namreč vlada je napričakovano razrešila Marijo Ribič, članico SLS, z mesta direktorice Pošte Slovenije, na katero jo je imenovala Bajukova vlada. Izvršilni odbor SLS+SKD Slovenske ljudske stranke, ki je obravnaval nastale razmere v vladni koaliciji, bo zahteval čimprejšnji sklic sestanka predsednikov koalicijskih strank in poslanskih skupin. Na njem naj bi „umirjeno in trezno“ obravnavali razmere v načinu delovanja koalicije, je na časninarski konferenci poudaril novi predsednik SLS+SKD Franci But. Kot je poudaril, se izvršilni odbor stranke v tem trenutku ni odločil za sklic glavnega odbora, temveč bo o tem odločal na osnovi rezultatov dogovorov sestanka s koalicijskimi partnerji. Predsednik SLS+SKD je izrazil tudi pričakovanje, da se kadrovske dileme koalicije ne bodo reševale s preglasovanjem, temveč z dogovarjanjem. Na primeru, da bi se takšna praksa nadalje-

vala, pa se postavlja pod vprašaj tudi siceršnje vprašanje sobivanja v koaliciji.

Na časninarsko vprašanje, ali so se v koaliciji že pogovarjali o razrešitvi bivšega predsednika stranke Marjana Podobnika z mesta predsednika uprave Telekomov (ko se je tja umaknil s politike, ga je tja tudi imenovala Bajukova vlada), je But odgovoril, da ne in dodal, da je „zadeva aktualna“, zato jo bodo takoj izpostavili na sestanku s koalicijskimi partnerji. O Marjanu Podobniku se zdaj v stranki sploh ne govori.

Desno: zbranih je bilo nad 1500 podpisov

Spodaj: Pred škofijo se zbirajo ljudje v protest proti „sramotilnemu prstu“, ki naj bi se vrnil na to mesto.

Predsednik sprejel nuncija, županja pa nadškofa

Predsednik republike Milan Kučan je 14. marca sprejel apostolskega nuncija Svetega sedeža v Sloveniji Edmunda Farhata. Sogovornika sta izmenjala poglede na položaj rimskokatoliške cerkve v Sloveniji in na odprta vprašanja v odnosih med Cerkvijo in državo ter o spomenikih demonstracijam ljubljanskih žena

Glede obnovljenega spominskega obeležja pred ljubljansko stolnico se je apostolski nuncij nedavno tudi pisno obrnil na predsednika republike. Kučan, ki je kot se govori in piše, glavni povzročitelj obnovitve spomenika, s katerim žali vso katoliško Cerkev, je v pogovoru z apostolskim nuncijem zvrnil problem na županjo Viko Potočnik, „da

bo mestna oblast znala to vprašanje urediti skladno z dejstvi častne zgodovine upornega mesta v hudih dneh vojne in okupacije v letih 1941 in 1945 ter v strpnem pogovoru s cerkvenimi oblastmi, ne da bi komu storila krivico“. Seveda pa ni dejal, da tudi v skladu z resnico!

Ljubljanski nadškof Franc Rode in županja Vika Potočnik sta se tudi srečala 16. marca. Dogovorila sta se, da se bosta pred sprejetjem dokončne odločitve o postavitvi spomenika ponovno srečala. Kot so sporočili iz kabineta ljubljanske županje, sta sogovornika izmenjala strokovna kot pravno-formalna in zgodovinska stališča glede na stališče Cerkve o neprimernosti lokacije za postavitev spomenika, ki naj bi bil sicer spremenjen (restavriranje so spremenili položaj „obtožnega prsta“ na roki v „prosečo dlan“ in odstranili del spornega napisu). Na podlagi izmenjanih stališč bo županja Viktorija Potočnik opravila pogovore s predstavniki institucij, tako državnih kot mestnih, ki so izražale različne poglede glede ponovne postavitve restavriranega spomenika.

STRAN 3:

Seminar učiteljev

Naša skupnost živi

V frančiškanskem atriju pri Tromostovju v Ljubljani je Izseljensko društvo Slovenija v svetu pripravilo razstavo naše rojakinje **prof. Adriane Omahna**. Njeno slikarstvo je v posebnem pisnem poročilu dobro ocenila umetnostna zgodovinarica Vesna Velkavrh-Bukilica. Adriana je Zvezi slov. mater in žena darovala osnutke za letošnje božične voščilnice.

Ljubljanski tednik Družina je v št. 6 objavil članek Jožeta Pavliča z naslovom **Za živo slovensko besedo na tujem** o seminarju za učiteljice. Priobčil je tudi razgovor z Danico Mavrič, učiteljico v Aljaževem tečaju v Bariločah, Marijo Zupanc iz Balantičeve šole v San Justu, ter prof. dr. Stanetom Žužkom, ki poučuje verouk v slovenskem srednješolskem tečaju v Bariločah. Celovška Nedelja pa je priobčila svoj pogovor z Danico Jerovšek-Mavrič.

V soboto, 24. februarja je bil v Bariločah pričetek slovesnosti **50-letnice Slovenskega planinskega društva**. Praznovanje se je nadaljevalo v nedeljo s sv. mašo in kulturnim programom.

V sredo, 28. februarja je bila v Slovenski hiši **učiteljska seja**.

V petek, 2. marca se je v Bariločah pričel **drugi del slovesnosti 50-letnice SPD**. Rojaki so se vzpeli na Cerro Capilla. V soboto je bila v mestu predstava Pričarani ženin v režiji Blaža Mikliča, v nedeljo pa je bila sv. maša, slavnostno kosilo in zaključni program. V imenu Zedinjene Slovenije se je slovesnosti udeležil njen predsednik, dipl. časnikar Tone Mizerit.

V soboto, 3. marca so bili v Slovenski hiši **sprejemni izpiti za 1. letnik Slovenskega srednješolskega tečaja** ravn. Marka Bajuka.

V nedeljo, 4. marca, je bila na Pristavi **tradicionalna tombola**.

V sredo, 7. marca je bila v Slovenski hiši **seja Zveze slov. mater in žena**. Predmet pogovora je bil načrtovanje dela za tekoče leto.

V četrtek, 8. marca je bila **seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije**, vodil jo je njen predsednik Tone Mizerit.

V soboto, 10. marca so bili v Slovenski hiši **popravni in dopolnilni izpiti Slov. srednješolskega tečaja** ravn. Marka Bajuka. Sledilo je vpisovanje, nato pa je bila začetna sv. maša.

V nedeljo, 11. marca je bila v cerkvi Marije Pomagaj **zlati maša p. dr. Alojzija Kukovice DJ**, sledilo je slavnostno kosilo.

V četrtek, 15. marca, je **sanmartinska Zveza žena mati** imela svoj redni sestanek, ki ga je vodila predsednica Ančka Podržaj.

V soboto, 17. marca je bil v Slovenski hiši **začetek pouka slovenščine za španško govoreče otroke in odrasle** - „ABC po slovensko“, ki ga vodi Nevenka Jelenc.

Prav tako v soboto je bil v naših krajevnih Domovih **začetek pouka slovenskih osnovnih šol**.

V nedeljo, 18. marca je bila v slovenski cerkvi Marije Pomagaj **sv. maša ob začetku šol** ter za pokojnega prelata Jožeta Škerbca. Sledila je v dvorani škofa Rožmana igra „Modra vrtnica“. Napisala jo je Kristina Brenkova, izvajali pa so jo učenci Rožmanove šole iz San Martina pod režijo Lojzeta Rezlja. Vabil je šolski odsek ZS.

Isti dan je bila na Pristavi v Castelarju **ponovitev zlate maše p. dr. Alojzija Kukovice DJ**, dušnega pastirja v okraju; sledilo je slavnostno kosilo.

Kreditna zadruga SLOGA je izdala nov priročnik **slovenski telefonski imenik**.

Dova za tisk. ref. ZS

Po svetu

ZDAJ PA V MAKEDONIJI?

Pri Tetovu na severozahodu Makedonije so se nadaljevali siloviti spopadi med makedonskimi varnostnimi silami in albanskimi skrajneži, ki so zahtevali smrtne žrtve in ranjene na obeh straneh. Do večera so spopadi ponehali. V bolnišnici v Tetovu so potrdili, da sta bila v mestu ranjena še dva civilista, potem ko je bila že prej ubita ena oseba, 13 pa je bilo ranjenih. Premier Ljubčo Georgievski napovedal, da bo Skopje od zveze NATO in sil KFOR zahtevalo neposredno pomoč v boju proti teroristom, poudaril pa, da je še prezgodaj za razglasitev vojnih razmer v državi. Skrajneži po podatkih makedonskega notranjega ministristva skušajo makedonske policiste prisiliti k umiku, da bi lahko vstopili v mesto.

UGRABLJENO LETALO

Savdske varnostne sile so v hitri akciji zavzele ugrabljeno rusko potniško letalo in tako končale dramo s talci na letališču v Medini. Pri tem so življenje izgubili turški potnik, stevardesa in en ugrabitelj, še ena stevardesa in potnik pa sta bila ranjena. Rusko potniško letalo tupoljev-154 so kmalu po vzletu z letališča v Carigradu ugrabili čečenski uporniki, ki so zahtevali predvsem končanje vojne v Čečeniji.

EKSPLOZIJA NA PLOŠČADI

Na naftni ploščadi P-36 brazilske družbe Petrobras, ki se nahaja na odprtem morju, 150 km od brazilske obale, je odjeknilo več eksplozij, pri čemer je ena oseba umrla, devet pa jih pogrešajo. Naftna ploščad P-36, ki je s 120 metri največja ploščad te vrste na svetu, se je po eksploziji nagnila za 35 stopinj in bi se lahko potopila.

PRVI NA HAAŠKEM SODIŠČU

Nekdanji župan Bosanskega Šamca Blažgoje Simič se je kot prvi jugoslovanski državljani prostovoljno predal haaškemu sodišču za vojne zločine v nekdanji Jugoslaviji. Simič je že prispel v Haag in se srečal z glavno tožilko sodišča Carlo Del Ponte. Simič je obtožen, da je med vojno v BiH načrtoval in izvedel etnično čiščenje Bosanskega Šamca, a zagotavlja, da je nedolžen.

Veroizpoved v popisu: da ali ne?

Ali naj ob popisu prebivalstva v Republiki Slovenije popisovalci povprašajo popisovance tudi o njihovi veroizpovedi, je bilo sicer že večkrat predmet razprav, pred dnevi pa je spet postalo aktualno. O tem so razpravljali poslanci na seji odbora za notranjo politiko.

ZL je predlagala, naj se iz predloga zakona o popisu črta tisti del, ki pravi, da je eden od podatkov popisa tudi izjava o veroizpovedi oseb. Tako črtanje je dobilo večinsko podporo na odboru za notranjo politiko, ko so ga poleg poslancev komunistične ZL podprla tudi Janševa SDS, medtem ko je večina poslancev Drnovškove LDS glasovala proti. Razlog tako SDS kot tudi ZLSD je bil, da je treba pri tem vprašanju spoštovati ustavo, ki med drugim določa, da se nihče ni dolžan opredeliti glede svojega verskega ali drugega prepričanja.

Tudi vlada Andreja Bajuka se je konec lanskega junija odločila, da vprašanja o verski pripadnosti ne bo vključila v zakon.

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

Potres, ki ga je povzročila napoved gospodarskega programa novega ministra, se je še ojačil s politično krizo, ki je sledila. V ozadje so stopili drugi zelo važni dogodki. V ospredju je ostal novi minister, predsednik De la Rúa in zlasti Domingo Cavallo, ki je znova postal osrednja figura argentinske politike.

KO SE VEZ PRETRGA

Ne bomo se tukaj mudili ob posameznih ukrepih, ki jih je podvzel novi minister López Murphy. Precej potanko jih komentiramo v tej številki v Gospodarskem vestniku (str. 4). Tukaj bomo analizirali predvsem politično krizo, ki je ob tem nastala, in korake, ki jih je predsednik podvzel, da reši vlado in državo iz močvirja.

López Murphy si je vzel dovolj časa, da je skušal za svoje ukrepe dobiti potrebno politično zaslombo. Izučila ga je izkušnja Machineje, ki je padel bolj zaradi političnih vzrokov kot pa zaradi tehničnih. A cel teden iskanja ni zadostovalo, da bi se vladna Povezava zedinila okoli nepopularnih korakov. To je povzročilo občutek politične nestabilnosti. Posledica so bile govorice o odhodu novega ministra, še preden je ta sploh napovedal, kaj misli storiti.

Tu je začel glavno vlogo ponovno igrati predsednik države Ubogí De la Rúa ima posebno smolo. Večina opazovalcev in javno mnenje sploh ga smatrajo za mlačnega, neodločenega človeka. Vendar v kritičnih trenutkih stori korake, ki si jih je svoj čas dopuščal le Menem ali pa še on ne. Tako je vse gospodarske ukrepe podprl z dekretom, novemu ministru izrekel in izkazal popolno zaslombo in v njegovo potrdilo tvegati vladno krizo.

Ukrepi, ki so hudo prizadeli vzgojno in socialno področje, so povzročili najhujši potres, kar smo jih doživeli pod sedanjo vlado. Kot znak nesoglasja z njimi so odstopili kar trije ministri: Storani na notranjem ministrstvu, Juri na vzgojnem in Makón v Socialnem skrbstvu.

Kako vseobsegajoča je ta kriza, jasno pokaže dejstvo, da sta prva dva iz vrst radikalizma, zadnji pa je član Solidarne fronte. Kritike na ukrepe torej ne padajo le s strani frepasistov, marveč tudi z večine levega krila radikalne stranke. S svojih mest je odstopila tudi večina državnih tajnikov in podtajnikov, članov Solidarne fronte. Med odstopivšimi je gospa Graciela Fernandez Mejjide, ki je v dobi dveh tednov v celoti zapustila vlado in po splošnem mnenju je težko, da bi se vanjo vrnila. Tako je vlada ostala popolnoma v rokah radikalov.

SUPERMINISTER SE VRAČA

Novo stanje pa ni novo. Če gledamo zadržanje Solidarne fronte in levega krila radikalizma v parlamentu, je bilo tako že skoraj od samega začetka. Položaj je le postal bolj jase, zadržanje iskreno. Ne igramo se več slepih miši.

Seveda iskrenost nasprotovanja ni dovolj trdna podlaga za nobeno vlado. Tega se je predsednik jasno zavedal in zato nepričakovano oklical namen, da sestavi vlado „narodne edinosti“. Naslov je preveč zahteven, a že namen sam pomeni poizkus, kako rešiti politično stabilnost na originalen način; originalen za Argentino, ker v vsaki normalni državi je to običajen postopek.

Kako daleč lahko seže ta „edinost“? Omejevale jo bodo razne okoliščine. A predsednikov namen je doseči novo Povezavo in pritegniti v vlado vse skupine, ki bi se zavedale nevarnosti trenutka in bile pripravljene podpreti vlado na začrtani poti. Prva ponudba je bila bivšemu gospodarskemu ministru Cavallu. Če se je še pred kratkim govorilo o njem kot o predsedniku Centralne banke, so te govorice hitro zamrle. On je

meril nekoliko višje. In spričo krize so mu računali uspehi.

Danes je Domingo Cavallo koordinacijski minister, za katerega bo predsednik zaprosil Parlament še za posebne dodatne pristojnosti. To potrebuje nekoliko pojasnila. Vloga koordinacijskega ministra je predvidena v spremenjeni ustavi. A vse doslej so bili ti ministri le dekorativna figura. Ustava tej funkciji poveri moč in oblast, ki jo imajo v parlamentarnih demokracijah ministrski predsedniki ali „prvi ministri“. In kdor le malo pozna Cavalla (in seveda njegovo ženo Sonio) ve, da bo ustavne predpise izkoristil do zadnje pičice.

Še več. De la Rúa skuša od parlamenta doseči, da mu poveri izredne pristojnosti, lastne le zakonodajni oblasti. Tudi o tem je ustava jasna, ko dopušča ta korak v izrednih okoliščinah, a pod pogojem, da se jasno nakaže, katere so te pristojnosti in za koliko časa so ministru poverjene.

Ob vsem tem je glavno vprašanje, kako bo parlament reagiral, ali bo mogoče najti zadostno zaslombo tej „vladi narodne edinosti“ in če ne bo vse odnesel kak parlamentarni udar, ki bi razveljavil dekrete, ki so temelj sedanjega gospodarskega programa.

Zavedati se moramo namreč, da ima po novi ustavi predsednik pravico, da z dekreti posega na zakonodajno področje, a parlament ima pravico, da dodatno te dekrete potrdi ali zavrne. Celoten načrt lahko torej pade v vodo, če bi parlament sedanje dekrete zavrnil.

Vendar ohranimo nekoliko upanja, da ne pride do nove vladne krize. Radikalnim poslancem, ki so poslušni predsedniku, je treba prišteti Cavallu. S provincijskimi strankami je dogovor možen na podlagi nekaterih ugodnosti in popustov v določenih ukrepih. Čeprav so frepasistični funkcionarji izstopili iz vlade, se originalna Povezava (radikali in Solidarna fronta) ni razbila. Še več, v veljavi ostajajo vsi dosednji predvolilni dogovori in v glavnem vodje menijo, da se vez ne bo pretrgala. Za dodatek povejmo, da je Cavallo prišel v vlado po sporazumu (lahko bi celo rekli s pomočjo) z bivšim podpredsednikom. Chacho Alvarez je blagoslovil celoten postopek okoli bivšega peronističnega ministra.

KAJ UČI PRETEKLOST

Prisotnost Cavalla v vladi, predvsem v tako odločilni funkciji, ima lahko več posledic. Najprej je jasno, da se idološka usmeritev nagne nekoliko bolj na sredino. Z vidika zunanjih dejavnikov (finančni krogi, tuje investicije) je gotovo pomirjevalen dejavnik. Njegov sloves v svetu je velik.

Po drugi strani potrjuje, da so v argentinski politiki bolj važne osebnosti kot programi. Pojav Cavalla odgovarja, v moderni verziji, pojavu kaudizizma, ki ga je tako uspešno izvajal Menem. Vprašanje pa je, če bo med Cavallom in De la Rúa nastal isti položaj ljubosumja za javno slavo, kot je bil med Cavallom in Menemom, in ki je pripeljal do razkola med obema in odhodom Cavalla iz vlade in iz peronizma.

Vendar je v glavnem upati, da je vsaj delna politična zaslomba sedanji vladi in njenim ukrepom zagotovljena. Prav tako je važna podpora gospodarskih krogov. Bančni in finančni sektorji so jo izrekli v velikim zagonom. Seveda, noben izmed ukrepov se ne dotika njihovih interesov. Zaslombo so izrekli tudi industrijalci, a v pričakovanju, da sedanjim ukrepom sledijo drugi, ki naj povzročijo zaželeno in potrebno reaktivacijo. Kmetijski sektor pa je deljen; zlasti manjši proizvajalci in živinorejci so obupani. Že obstoječim težavam se je pridružila goveja bolezen aftosa (slinavka in parkljevka), ki je zaprla izvoz govedine v Evropo in Severno Ameriko.

Slovinci v Argentini

Zlata maša p. A. Kukovice DJ

V nedeljo, 11. marca, smo v slovenski cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši praznovali zlato obletnico nove maše p. dr. Alojzija Kukovice iz Družbe Jezusove, ki se med nami udeležuje v dušnem pastirstvu, med skrbi za rojake pod okriljem Slovenske pristave v Castelarju.

Kako je zlatomašnik priljubljen med rojaki, je dokazala nabito polna cerkev Marije Pomagaj. Jubilat je somaševal z delegatom prelatom dr. Juretom Rode, msgr. Mirkom Gogalo in vrsto drugih slovenskih dušnih pastirjev, prijateljev in svojih učencev v Adroguju. Slavnostni pridigar je bil prelat Jože Guštin. Med mašo je pel pristavski zbor pod vodstvom Anke Savelli Gaserjeve.

Ob koncu je še dr. Jure Rode orisal zlatomašnikovo življenje, dr. Gogala je pre-

bral pozdrave sanmiguelškega škofa, končno pa se je p. Kukovica zahvalil vsem prisotnim, posebej pa še družini Poglajen, s katero je bil vedno zelo povezan.

Za slavnostno kosilo so se zbrali povabljeni v lepo opremljeni veliki dvorani, kjer so jim postregle gospe z okusnim in obilnim kosilom.

Slavljenca so nato čestitali sestra Cvetka, ki je na to praznovanje prišla iz Kanade; predsednik Pristave ing. Franci Schiffrer, lic. Franci Markež v imenu njegovih dijakov v Adroguju, Marija Urbančičeva, Irena Poglajen in drugi. P. Kukovica se je spet zahvalil vsem za prisotnost in pomoč ter se končno priporočil v molitev.

Zlatomašniku čestita tudi Svobodna Slovenija v imenu vse slovenske skupnosti v Argentini

Bernarda Fink je pela v Avstraliji

Prinašamo poročilo iz Radia Ognjišče, kateremu je Marjan Cuderman iz Brisbane poslal novico o nastopu svetovno znane pevke Bernarde Fink, ki ga je imela 13. marca.

Še teden poprej so tukajšnji časopisi in radio vabili na prireditev in tudi dobro predstavili našo odlično mezzosopranistko. Predstavili so jo kot hčer slovenskih staršev, Slovenko, rojeno v Argentini. Tudi sama je v intervjujih poudarjala svoje slovenske korenine.

V torek, 13. marca, pa je prišel težko pričakovani dan, ko je Bernarda Fink nastopila v brisbanskem kulturnem centru „Performing Arts Centre“. Spremljal jo je Avstralski komorni orkester, ki ga je londonski The Times v majski številki ocenil kot najboljšega na svetu. V prvem delu smo slišali vokalno izvedbo skladbe Antonia

Vivaldija iz 18. stoletja, ki poziva verne kristjane, naj se v veri v Jezusa bojujejo in zmagujejo. Tudi skladba Jochana Sebastiana Bacha „Aria“ je verskega značaja, ki jo je Bernarda Fink odlično izvedla, saj je žela mogočen aplavz polne dvorane. Ker se aplavz ni in ni končal, se je morala večkrat vrniti na oder. Poslušalci so jo nagradili z bujnim aplavzom in lepim šopkom rož.

Iz lično izdelanega programskega lista je bilo razvidno, da je Bernarda Fink nastopala v mnogih znanih dvoranah in operah ter pela ob spremljavi svetovnoznanih orkestrrov. Tudi njene zgoščenke so prejele še več mednarodnih nagrad in priznanj. Po mojem mnenju je Bernarda Fink ena najupešnejših predstavnic Slovenije. Hvala ji, ker je obiskala naš del Avstralije, ki šele spoznava našo novo in nedoraslo Slovenijo.

META VOMBERGAR

(1)

Seminar učiteljev iz Argentine, Avstralije in Urugvaja

Letošnji seminar za učiteljice in učitelje slovenskega jezika in kulture za države na južni polobli je potekal od 10. do 22. januarja v Ljubljani.

Strokovno-pedagoški program, ki sta ga vodili Dragica Motik in Tatjana Vučajnik, je vseboval različne pedagoške metode, uporabne pri učenju slovenskega jezika. Pokazali sta nam več didaktičnih pripomočkov, zlasti pri učenju v vrstu, v nižjih razredih, v šoli ABC, kakor tudi pri učenju slovnice na različnih stopnjah. Poslali sta nas tudi na različnih stopnjah. Poslali sta nas tudi na cesto, da smo spraševali ljudi o različnih temah, zlasti zato, da smo prišli v stik z živim slovenskim jezikom. Bili smo pa kar malo razočarani. Veliko napisov na trgovinah je v angleščini, mladina pa govori precej čudno slovenščino: full, super, ogromno tukj...

Zelo nas je navdušila Danica Kunaver, ki nam je prikazala bogastvo slovenskega izročila na Gorenjskem: razne legende, šege, navade, bajke in pripovedke.

Knjižničarka Tilka Jamnik nam je govorila o branju, kako na zabaven in preprost način navdušimo zlasti naše najmlajše, da radi segajo po knjigah. Če to pričnemo že v detinski dobi, bo to otroku ostalo vse življenje. Poleg tega se s skupnim branjem spletete vez med starši in otrokom. Z branjem si otroci, kakor tudi mi, prisvojimo

lepoto slovenskega jezika in se nam širi kulturno obzorje.

Zanimivo in poučno je bilo, ko smo se učili dramatizirati znana besedila: Sneguljčico, Romea in Julijo. Za to je poskrbel pisatelj Tone Partljič. Prav vsi smo odigrali ter se vživeli vsak v svojo vlogo.

Dragica Žvar in Metka Pušenjak sta imeli na skrbi pevsko vajo. Z različnimi inštrumenti, s petjem in seveda igranjem smo se naučili več otroških pesmi in načina, kako pri otroku dosežemo, da vzljubi glasbo in istočasno tudi obogati svoj besedni zaklad.

Gospa Boža Krajcer nam je predstavila primer uspešno izvedenega mednarodnega projekta, v katerem so sodelovali učenci iz Slovenije in Švedske z uporabo računalnika. Tudi v njihovi osnovni šoli je to pripomoček za učenje, ki ga že kar pridno uporabljajo. Želijo, da bi se tudi naši otroci dopisovali z otroki iz Slovenije z uporabo elektronske pošte ali pa da bi skupno izvedli podoben projekt.

Govorili sta nam še Ina Ferbežar o načinu ocenjevanja, ki ga imajo na njihovi šoli za slovenščino kot drugi jezik, in Rada Lečić, ki je govorila o ustvarjalnih metodah poučevanja.

Imeli smo tudi obisk šol, hospitacije, katerih bi si želele več. Razdelili so nas v ra-

Slovenski kulturni praznik po svetu

200-letnico rojstva dr. Franceta Prešerna - slovenski kulturni praznik - so slovenske skupnosti po svetu čimbolj slovesno praznovali.

V Torontu, Kanada, so v župnijski dvorani v nedeljo, 11. februarja pod pokroviteljstvom slovenskega veleposlaništva imeli kulturno prireditev.

Slavnost je pričel predsednik Vseslovenskega odbora Florijan Markun, sledil je pozdrav veleposlanika dr. Boža Cerarja, v kulturnem programu pa se je beseda prelivala s pesmijo.

Predstavili so se člani umetniške skupine Kompere iz Slovenije, Marija Ahačič-Pollak pa je program povezovala s pesniškim besedilom. Sopranistka Nina Kompere je kot solistka zapela vrsto pesmi, od Prešernovih do narodnih. nato je skupaj z

Marijo Ahačič-Pollakovo in s klavirsko spremljavo Tomaža Bajžlja pesem Na tujih tleh. Program je dopolnil trobentač France Kompere, ki je zaigral Njav čez izaro, Pojdem na Štajersko in Aljaževo Triglav, moj dom.

V Slovenskem kulturnem centru v Lemontu, ZDA, pa so proslavili praznik 3. februarja. Program je pripravila Nandi Puc s sodelovanjem konzula Toneta Gogala iz Clevelanda.

Iz Slovenije so prejeli 26 zanimivih slik, dela učencev osnovnih šol na temo Prešeren. Tem so se pridružili učenci slovenske sobotne šole v Lemontu, ki so dodali 14 prispevkov.

Obiskovalci doma so z veseljem in zanimanjem ogledovali to razstavo slovenskih učencev.

Slovenski izseljenci na Švedskem

Pred dnevi je izšla knjiga *Zgodbe in pričevanja, Slovenci na Švedskem* avtorice Marine Lukšič-Hacin. Delo je nastalo kot nadaljevanje lani objavljene avtoričine doktorske disertacije *Multikulturalizem in migracije*.

Pričevanje 24 slovenskih izseljencev avtorica ni spreminjala in so zapisana v obliki pogovorov. V njih ljudje pripovedujejo o tem, zakaj so se naselili na Švedskem, kako so se prilagajali švedskemu načinu življenja, kako doživljajo svoje etnično poreklo in drugo. Ob zaključku avtorica na poljuben način poda študijo o organizirani dejavnosti Slovencev na Švedskem, od slovenskih kulturnih društev, glasil, radijske in televizijske oddaje, dopolnilne šole slovenskega jezika in katoliških združenj ter o težavah, ki jih izseljenci srečujejo v zasebnem in poklicnem življenju. Razlike med Slovenijo in Švedsko, na katere izseljenci opozarjajo, naj bi bile povezane predvsem z vsakdanjkom, kot na primer prehrana, vzgoja otrok, družinsko življenje in vrednote, odnosi med spoloma in dopuščanje drugačnosti.

Iz pripovedovanja izseljencev je razvidno, da so se poskušali čim bolj prilagoditi švedskemu načinu življenja, večina je bila pri tem tudi uspešnih, medtem ko so slovenske navade ohranjali predvsem v krogu

družine. Čeprav večina druge generacije Slovencev ne govori več slovensko, se ti, kot navaja avtorica, še vedno zavedajo slovenskih korenin.

Slovinci so na Švedsko začeli prihajati že v petdesetih letih, največ pa se jih je tam naselilo v šestdesetih, po odprtju jugoslovanskih meja leta 1963. Ocene o številu Slovencev se gibljejo med 4.000 in 7.000, večina pa jih živi v večjih mestih ali industrijskih področjih Stockholma, Goeteborga, Malmoeja in Landskrone. Večina izseljencev je na Švedsko prišla zaradi gospodarskih razlogov, precej manj pa je bilo političnih pribežnikov.

SLOVENSKI USTVARJALCI V AVSTRALIJI

Lutkovno gledališče Ljubljana je uspešno zaključilo gostovanje po Avstraliji.

Tamkajšnjemu občinstvu so se predstavili z igrico *Taca muca* avtorice Svetlane Makarovič in režiserke Barbare Hieng Samobor. Na multikulturnem festivalu v Canberri so predstavo odigrali desetkrat, v Adelaidi pa trikrat. Obisk so sklenili v Sydneyju.

zlične skupine, nekateri so šli v šolo za slovenščino kot tuji jezik, nekateri pa v osnovno šolo Ledina, kjer smo prisotnovali pouku pri predmetu, ki ga vsak poučuje, ter v zavod sv. Stanislava, kjer je naš udeleženec bil pri pouku verouka. Pa naj o tem prepišemo, kar je napisala Danica Jerovšek Mavrič v naše seminarsko glasilo:

PRIČAKOVANI DAN

Prišel je dan! Danes, 18. januarja, so bile *hospitacije*. S kakšnim veseljem sem to pričakala.

Skupina učiteljic in en profesor iz Argentine

Zjutraj smo se napotili v Osnovno šolo Ledina. Bile smo ljubezljivo sprejete. Bila sem pri pouku 3. razreda. Gospa učiteljica je na zelo preprost in obenem tako zanimiv način napeljala otroke na razgovor.

Učna tema je bila razvijanje bralnih sposobnosti. Sredstva, ki jih je gospa uporabljala, so bili učni list, slika zajca, tabla. Otroci so z zanimanjem sodelovali pri individualnem in skupinskem delu. Vsi cilji učne ure so bili doseženi: bogatenje besednega zaklada in utrjevanje pisnega izražanja.

Za zaključek so otroci prebrali povzetek in skupno oblikovali kriterije. Nato smo skupaj z drugimi učitelji spoznali razne šolske prostore. Bilo je zelo lepo.

Ko sem opazovala obraze otrok, sem si mislila, kako lepo bi bilo, če bi se naši otročki slovenskih šol kdaj z nami srečali in tako ustvarili novo Slovenijo. Nad. prih.

50 letnica SPD Bariloče

V nedeljo po maši so si planinci iz Slovenije in še nekateri člani SPD ogledali naše društvene prostore, po domače „Stan“, in se spustili v pogovor z Blažem Razingerjem, edinim prisotnim od štirih še živečih ustanovnih članov. G. Blaž se dobro spominja prvih začetkov in je o tem živahno pripovedoval.

Na slavnostno kosilo smo se zbrali v restavraciji družine „Weiss“, ki po naključju stoji na istem prostoru, kjer so pred 50. leti prebivali skoraj vsi naši ustanovni člani in večkrat kar tam imeli sestanke, v takoi-menovani „Hostería Veneta“.

Dr. Jure Rode je zmolil in blagoslovil prisotne in jedila, po kosilu pa nam je zapel mladinsko-otroški zbor „Bariloški vrabci“ pod izkušenim vodstvom dirigentke Lučke Kralj-Jerman. Osem srebrnih, svežih glasov je posvetilo izbor narodnih pesmi, od poskočnih do umirjeno otožnih, vsem prisot-

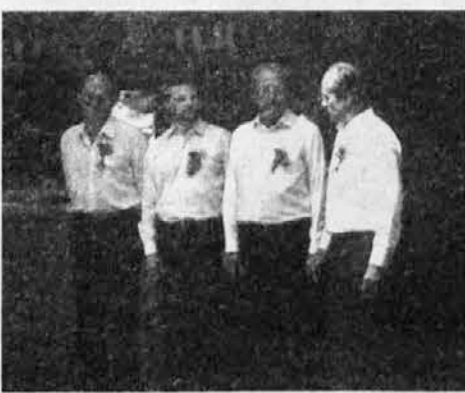

„Bariloški vrabci“ z dirigentko Lučko Kralj Jerman

nim, prav posebno pa tistim članom SPD, ki jih ni več med nami. Zborček je dovršeno zaključil predstavo z uspavanko „Spavaj, sinko moj“, posvečeno malemu Jezusu, ki nas vse združuje, nas na tem svetu in one v večnosti. Pesem je spremljala Veronika Jerman s čelom, Marjana Jerman in ga. Lučka pa s flavto.

Sledilo je branje pozdravov in čestitk, ki smo jih prejeli po pošti od raznih ustanov, prijateljev in članov SPD iz Slovenije, Argentine in drugod. Osebo nam je izročila priznanje predsednica Našega doma San Justo Mici Malavašič-Casullo, potem Marija Škraba v imenu Društva slovenskih upokojencev in Janez Banko v imenu Prekmurškega društva izseljencev v Bernalu. V imenu Slomškovega doma nas je osebno pozdravil odbornik Stanko Tomazin in Vinko Rode v imenu Slovenskega društva v Mendoza. Dr. Jure Rode nam je čestital v imenu slovenskega dušnega pastirstva v Argentini, Janez Rihar pa je izročil osebne pozdrave in čestitke ljubljanskega nadškofa in metropolita dr. Franca Rodeta. Pozdravom se je pridružil tudi škof Alojz Uran, odgovoren za pastoralo Slovencev po svetu, z obljubo, da nas bo čez nekaj mesecev osebno obiskal.

Sledil je nastop moškega bariloškega kvarteta „Lipa“ (Janez Rode, Martin Bajda, Andrej Duh in Janez Mežnar), ki je doka-

zal, da se glasovno odlično ujemajo, ko so nam predstavili izbor enajstih pesmi s planinsko tematiko, s pridihom otožnosti. Zadržno, Aljaževo pesem „Oj, Triglav moj dom“, ki vedno navdušuje zaradi svoje mogočnosti, pa so posvetili Dinku Bertonciju z željami za uspešno okrevanje.

SPD je podelilo priznanje Francu Zabuškoju za zvesto prijateljstvo in sodelovanje z društvom. Priznanje si je zaslužil tudi Franci Savenc, ki je stalno poročal o gornjskih dosežkih slovenskih andinistov v času enounja, ko to ni bilo zaželeno. V spomin in zahvalo je SPD izročilo priznanje tudi Blažu Mikliču, režiserju veseloigre „Pričarani ženini“.

Prisotne je v nadaljevanju nagovoril dipl. časnikar Tone Mizerit, predsednik krovne organizacije Zedinjena Slovenija in predsednik Medorganizacijskega sveta vseh povojnih organizacij v Argentini. Spodbudil nas je k tesnemu sodelovanju z drugimi društvi v Argentini, čeprav je oddaljenost v kilometrih včasih ovira za ohranjanje slovenske identitete in kulture tudi preko gornjstva. Podelil nam je posebno priznanje ob 50. obletnici v imenu vseh slovenskih povojnih društev v Argentini. SPD se je Zedinjeni Sloveniji zahvalilo

s posebnim obeležjem v zahvalo za oporo in sodelovanje v petih desetletjih.

Predsednik ZS Tone Mizerit predaja priznanje predsedniku SPD arh. Andreju Duhu; levo Matjaž Jerman

Na poseben način smo želeli obuditi spomin na vse tiste, ki jih žal ni več med nami. Odslej bomo imenovali društveno sejno dvorano po „Francetu Jermanu“, glavno dvorano v stari stavbi Stana pa po „Tončku Pangercu“. Milan Magister ml., ki je vodil in povezoval nedeljsko slovesnost, je prebral kratek življenjepis Franceta Jermana, ki je bil pobudnik in ustanovni član SPD in ga tudi vodil kot predsednik 24 let vse do prezgodnje smrti. Že doma se je odlikoval v smučarskem teku in postal član predvojne jugoslovanske reprezentance. V Argentini je bil 20 let državni prvak in isti športni panogi in je nadaljeval kot trener vojaških in državnih amaterskih reprezentanc. Trikrat se je udeležil zimskih olimpijskih iger, enkrat kot tekmovalac in dvakrat kot trener in vodja ekipe, v kateri so bili tudi trije njegovi sinovi. Odlikoval se je v mnogih dejavnostih SPD po svoji pobudni in neutrudni garaški naravi.

Tončka Pangerca so zasvojile gore že v Sloveniji in to navdušenje je ponesel s seboj v oddaljeno Patagonijo. Ves svoj

Gospodarski vestnik

Slovenske-latinskoameriške trgovske zbornice

NA RAZPOTJU

Že španski filozof Ortega y Gasset je trdil, da je človek „on in njegove okoliščine“. Ne moremo torej presojati ne ljudi, ne skupnosti, ne držav, ne da bi upoštevali okoliščine, ki jim stavijo določene pogoje.

Na to je pozabila vlada in tudi prejšnja ekonomska ekipa, ko je pela slavo „oklopnost“ (blindaje), ki so ga gospodje od Mednarodnega denarnega sklada ponudili Argentini, da jo rešijo vseh težav, v katerih se je nahajala. Te okoliščine pa so v prvi vrsti politični položaj, v drugi vrsti socialno stanje, nato pa še gospodarske in socialne navade, razvade (korupcija), družbena psihologija, itd., itd.

Rezultat je bil enostaven: „oklopnost“, se je stopila kot sladkor v vodi in panika je osvojila vlado in narod. Ni preostalo drugega kot seči po novih ukrepih in novih ljudeh. Tako je López Murphy (kljub svojemu priimku, ki spominja na slavne Murphyjeve zakone: „Če se neka stvar more poslabšati, se bo gotovo poslabšala“) postal simbol trde roke in upanja.

TAKO JE BILO, TAKO JE

Spomnimo se, da je Mednarodni denarni sklad (FMI) ponudil Argentini veleposojilo skoraj 40.000 milijonov dolarjev. Za to dobroščnost je seveda stavil razne pogoje. Eden teh je bil, da državni deficit v letošnjem letu ne sme preseči 6.500 milijonov dolarjev. Ubogi Machinea je seveda storil, kar je mogel, a deficit v prvih dveh mesecih je jasno kazal, da bomo bo koncu leta morali beležiti izgubo v višini 8.500 do 9.000 milijonov dolarjev, kar je seveda preveč, pa naj bodo pri FMI še tako usmiljenega srca.

Novi minister je segel po kirurškem nožu. Brez anestezije je rezal tu in tam in v državnem proračunu izrezal tistih odvišnih 2.000 milijonov dolarjev izgube. Predvsem je segel na področje učiteljskih plač (660 milijonov), v fond za univerze (361 milijonov), razne druge fonde na vzgojnem področju (220 milijonov), znižanje družinskih doklad (129 milijonov), odlog pokojnin (127 milijonov), znižanje fondov za province (100 milijonov) in tako dalje...

To je bil prvi korak. V drugi fazi López Murphy predvideva zmanjšati število državnih uslužbencev kar za 30%, s čimer bo svojo zaposlitev izgubilo (če izvzamemo področje oboroženih sil in varnostnih organov) kar okoli 36.000 uradnikov. Kako to doseči in kako preprečiti socialni izbruh, bojkot s strani parlamenta in tudi sodne oblasti, je drugo vprašanje, ki spada na politično področje in ga obravnavamo v tej številki na drugem mestu (glej „Iz življenja...“, stran 2).

KAKO BO?

Ni naš namen biti preveč kritični do nove gospodarske ekipe. A zapisati moramo, da sedanji ukrepi niso nič različni od vseh, ki smo jih zadnja leta bili vajeni: nenehno stiskanje pasu. Saj to je potrebno. A kar vladna ekipa pozablja (in zgleda da tudi ni mar gospodom okoli FMI), je na drugo okoliščino tega problema: recesija, ki že kar 33 mesecev biča našo ubogo državo.

Najbolj zaskrbljujoče je to: med napovedanimi ukrepi ni nobenega, ki bi pospeševal proizvodnjo in težil h gospodarski rasti. Če ostanemo le pri varčevanju, se to lahko obrne proti nam kot boomerang: manj denarja na trgu pomeni manj kupovanja, manj proizvodnje, manj davčne nabirke, torej manj dohodkov in večji deficit. To se lahko začasno reši z dotokom denarja od zunaj, z investicijami. Te pa težko, da bi prišle v državo, ki je draga in ne raste. To stiskanje pasu je torej lahko dvorezen nož, če ga ne spremljajo reaktivacijski ukrepi.

Pa še nekaj je zaskrbljujočega: nobeden od napovedanih ukrepov ne govori o preganjanju davčne evazije. Če bi namreč vsi plačevali davke, kakor določajo zakoni, bi bilo denarja kar preveč in celo davke bi lahko krepko znižali. In ker so v to zapletena tudi mnoga velepodjetja, stvar ne bi bila tako težka: manjka le odločitve, da se ta zločin preganja z vsemi silami.

Če torej ni jasne podpore reaktivacijski niti namena končati z davčno evazijo, stoji tudi nad sedanjo gospodarsko ekipo in njenim programom velik vprašaj.

-e. -t.

Levo: Milan Magister ml.

Desno: Milena Arko

večni počitek.

V živahni društveni dejavnosti ne moremo spregledati slovenske šole Jakoba Aljaža, ki je že pred 40. leti pričela svoje delovanje in veliko pripomogla k ohranjanju slovenskega jezika in kulture med mlajšimi generacijami. Podelili smo zato posebno priznanje začetnicama šole Zori Grzetič in Mileni Arko, ki je bila ne samo začetna, ampak tudi dolgoletna učiteljica z „vsem srcem“.

Priznanje smo podelili tudi še živčnim ustanovnim članom in ga pribili na kos skale z gore López, kjer so ustanovni člani

Konec na 6. str.

Novice iz Slovenije

KURENTOVANJE

Letošnje 41. kurentovanje na Ptujju je z veliko mednarodno karnevalsko povorko doseglo vrhunec. V sprevedu po ptujskih ulicah je nastopilo več kot 60 maskiranih skupin, med njimi približno 450 kurentov, 500 etnografskih mask, 200 osnovnošolcev in 400 mask v prostem karnevalskem delu. Pridružile so se jim tudi maske iz tujine: lukeri iz Bolgarije, blumari iz Italije in zvončari s Hrvaške. Že tradicionalni mednarodni karneval si je po nekaterih ocenah ogledalo skoraj 50.000 obiskovalcev iz vse Slovenije in tujine.

POLICIJI MANJKA OPREME

Ljubljanska policija se sooča z velikimi kadrovskimi težavami, težave pa imajo tudi s pomanjkanjem materialno-tehnične opreme. Če ne bo posluha za njihove težave, v prihodnje policisti ne bodo mogli zagotavljati tako visokih varnostnih standardov kot doslej. Lani so na območju PU Ljubljana zabeležili 35.115 kaznivih dejanj; preiskanih jih je bilo 39 odstotkov.

SLOVENIJA NA EVROVIZIJI

Slovenijo bo na letošnji pesmi Evrovizije, ki bo 12. maja v Kopenhavnu, zastopala Nuša Derenda s skladbo Ne, ni res avtorjev Matjaža Vlašiča, Urše Vlašič in Boštjana Grabnerja.

PREDLOG ZA NAGRADO

Družba Sava Tires, ki je v 60-odstotni lasti ameriškega koncerna Goodyear, je eno izmed 25 ameriških podjetij na svetu, ki je bilo predlagano za nagrado za poslovno odličnost s področja uresničevanja okoljevarstvene politike. Prve smernice v politiki varovanja okolja so v kranjski družbi sprejeli leta 1999, rezultati pa so se pokazali že v letu 2000. Tako so lani

Slovenija in šport

DOBRA REZULTATA

V Lievinu v Franciji je Alenka Bikar pretekla 200 metrov v času 23,41, kar je zanjo najhitreje letos, Gregor Cankar pa je v skočil 801 centimeter, enako kot Kubanec Ivan Pedroso, ki pa je imel boljši drugi skok (793 cm) in zato zmagal. Za Cankarja je bil to drugi najboljši nastop v letošnji sezoni (811 cm).

SKOKI V LAHTIJU

Avstrijska reprezentanca v smučarskih skokih je osvojila zlato medaljo v ekipni tekmi na mali skakalnici na svetovnem prvenstvu v nordijskem smučanju v Lahtiju. Slovenija v postavi Fras, Zupan Urh, Medved in Radelj je osvojila šesto mesto.

SLALOM NA ROGLI

Na prvem od dveh slalomov za evropski pokal na Rogli je zmagala Nemka Monica Bergmann, tretje in četrto mesto pa sta ostali doma: tretja je bila Špela Pretnar (+0,36), četrta pa Tina Maze (+1,09).

NAMIZNI TENIS

LJUBLJANA - Slovenska ženska namiznoteniška reprezentanca je v srečanju 1. divizije evropske lige premagala Izrael s 3:1. Dve zmagi za slovensko izbrano vrsto je dosegla Petra Dermastija, eno pa Helena Halas, medtem ko je edini poraz doživela Biljana Todorovič. - Enak rezultat so dosegli moški: dve zmagi je prispeval Saša Ignjatovič, eno Bojan Tokič, edino točko pa je oddal Zvonko Plohl. Z zmago se je Slovenija približala boju za končno 7. mesto v tem tekmovanju.

zmanjšali količino deponiranih odpadkov za 24%, porabo organskih topil za 57%, porabo pitne vode za 52% ter specifično porabo energije za sedem odstotkov.

RAZKUŽENJE PODPLATOV OBUVAL

Na ljubljanskem letališču morajo vsi potniki, ki pripotujejo v Slovenijo, stopiti v posebno posodo in s tem razkužiti podplate svojih obuval, obenem pa so obveščeni, da naj v štirih dneh po prihodu ne obiskujejo objektov z živalmi. To je dodatni preventivni ukrep za preprečitev vnosa parkljevke in slinavke („aftosa“) v Slovenijo. Kot je znano, je po prvih sumih na bolezen v celinski Evropi republiška veterinarska uprava preventivno in do preklica povsem zaprla državne meje za uvoz in prevoz pošiljk parkljarjev iz praktično vseh evropskih držav.

SLOVENSKI DISNEY

V Slovenski kinoteki so si ljubitelji animiranega filma v ciklusu Animateka lahko ogledali petnajst filmov pionirja slovenskega stripovskega in animiranega filma Saše Dobrila. Filmi so nastali v letih 1952-1976. Na sporedu je bil tudi Dobrilin animirani film Sedem na en mah, ki ga je za Triglav film leta 1952 posnel v črnobeli tehniki ter zanj sam izdelal lutke, scenarij in sceno. To delo velja za prvi slovenski animirani film.

AERODROM MARIBOR V STEČAJNEM POSTOPKU

Direktor Aerodroma Maribor Aleš Walland je na Okrožnem sodišču v Mariboru vložil predlog za uvedbo stečajnega postopka zaradi dolgotrajne nelikvidnosti in izgube aerodroma. Mariborsko letališče je na zahtevo delavcev, ki so največji upniki podjetja, za ves promet zaprto že od 21. decembra lani.

NOGOMET

Nogometni reprezentanci Grčije in Rusije, nasprotnice slovenske reprezentance v kvalifikacijah za nastop na svetovnem prvenstvu 2002, sta se v prijateljskem srečanju razšli z neodločenim izidom 3:3 (2:1). Za visoko vodstvo domačih z 2:0 je poskrbel Charistias v drugi in 31. minuti, z dvema zadetkoma Bušnikina (34./70.) in enim Koklova (48.) pa so gostje prešli celo v vodstvo. Izenačujoči zadetek za grško izbrano vrsto je v sodniškem podaljškem dosegel Basinas. Ruska reprezentanca bo 24. marca v Moskvi gostila selekcijo Srečka Katanca. - Med nasprotniki Slovenije je Švica izgubila proti Poljski z 0:4, Luksemburg pa doma s Finsko 0:1.

SMUČARSKI SKOKI V TRONDHEIMU

19-letni Ljubljčan Igor Medved je osvojil tretje mesto na tekmi za svetovni pokal v smučarskih skokih v norveškem Trondheimu. S skokoma 122,5 in 122 metrov je zaostal le za Poljakom Malyszem, ki je v drugi seriji postavil rekord skakalnice

HITRI VETERAN

Slovenski atlet Marjan Krempl, dvakratni veteranski evropski prvak, je na letošnjem veteranskem EP v Bordeauxu v teku na 3000 m v svoji starostni kategoriji osvojil prvo mesto s časom 9:08,78.

VOJAŠKO SMUČARSKO PRVENSTVO

Zastopstvo slovenske vojske je na svetovnem vojaškem smučarskem prvenstvu v ameriškem Vermontu osvojilo štiri zlate medalje. Špela Bračun je osvojila zlato v

Pisali smo pred 50 leti...

POSLOVILNI VEČER DR. BOJANU RIBNIKARJU

Večletni podpredsednik Društva Slovencev dr. Bojan Ribnikar bo prihodnji teden s sporogo odpotoval v ZDA.

Odbor DS mu je prejšnjo soboto priredil poslovilni večer. Predsednik Miloš Stare se mu je v imenu odbora zahvalil za njegovo delovanje. Poudaril je, da je dr. Ribnikar zlasti podpiral vsako tiskano slovensko besedo, bodisi v knjigi ali v časopisu.

Poslovilne besede je spregovoril še ing. Albin Mozetič, ki je predvsem poudarjal prizadevanja dr. Ribnikarja, da bi Slovenci vseh nazorov živeli v slogi in prijateljstvu.

GREGOR MALI - PETDESETLETNIK

Dne 12. marca je praznoval v Buenos Airesu 50-letnico župnik Gregor Mali.

Jubilant se je rodil v Znojilah pri Kamniku. ... Prišel je za župnika v Ajdovec. Kot begunc je v letih komunistične revolucije živel v Ljubljani. V Argentino je prispel decembra 1949. V Buenos Airesu deluje sedaj kot kaplan v župniji svete Amelije.

Slovenija moja dežela

Nemške plemiške rodbine

Ko so Franki bolj privezali Karantanijo nase, so podeljevali kraljevo - to je nenaseljeno - zemljo v fevd. In to seveda predvsem svojim prijateljem in pomočnikom iz notranjosti velike države. Tako so v Sloveniji dobile velika posestva razne rodovine, ki so bile zaslužne za frankovsko državo. To so bile

Eppensteini na Koroškem, za njimi Spanheimi (Kranjska), Traungauci na Štajerskem, Goriški grofje v Gorici, Andeški na Primorskem. Kot izjema pa sta bila Viljem in njegova žena (sv.) Hema v Savinjski marki najbolj verjetno slovenskega rodu.

Te rodbine so se povezovale, poročale med seboj, zaokroževale svojo posest, sklepane dedne pogodbe, a so vse kaj kmalu izumrle. Najdlje so vzdržali Spanheimi in Goriški.

Poleg njih pa še razni škofje postali lastniki zemlje: Najbolj znani so freisinški (munchenski) škofje, ki jim je kralj podelil leta 973 v last vso obširno škofjeloško pogoje s centrom v „Lonci“, to je današnji Stari Loki, kar so obdržali do Napoleona.

Tudi briksenški škofje so postali lastniki Bleda in okolice. Največ pa so dobili oglej-ski patriarhi, ki so v fevd dobili vso Kranjsko (obenem so bili še cerkveni poglavarji južno od Drave), a le za malo časa.

Ti fevdalci so tudi bili postavljeni za vladarje dežel, a je cesar pazil, da ni bila nobena rodovina preveč časa na vladi.

Vse te rodbine so s seboj pripeljale tudi Nemce iz svojih izvornih krajev. Ker je bila severna Karantanija bolj redko naseljena, so počasi preplavili to vojvodino Nemci in smo tako Slovenci izgubili kakih 2/3 svoje zemlje. Južneje pa so bili Slovenci že tako gosto naseljeni, da so Nemci utonili v slovenskem okolju (npr. okoli Škofje Loke. Kočevarji pa so prišli nekaj stoletij pozneje in so ohranili svoj nemški jezik in narod-

veleslalomu, Andreja Grašič na biatlonski posamični tekmi, slovenske vojakinje pa so bile tudi najboljše v biatlonu in patrolnem teku. Predstavniki slovenske vojske je prevzel zastavo za 44. svetovno vojaško svetovno prvenstvo, ki bo marca prihodnje leto na Pokljuki in v Kranjski Gori.

Gospoda Malija odlikuje predvsem neumorna delavnost. Slovel je kot odlični dušni pastir, govornik in spovednik. Najbolj so mu bili pri srcu otroci. Deloval je predvsem v KA, v Argentini pa ga imajo slovenski duhovniki za svojega spirituala.

G. Mali se je vsa leta udeleževal kot religiozni in domoljubni pesnik. Njegove pesmi so raztresene po vseh slovenskih nabožnih listih, zlasti v Bogoljubu. Svoje prispevke objavlja sedaj predvsem v Duhovnem življenju in Božjih stezicah.

Čestitamo k delu, ki ga je toliko opravil, in prosimo Boga, da bi ga ohranil pri moči še dolga leta.

OSEBNE NOVICE

Za kaplana v San Martinu je bil nameščen g. E. Lavrih, sin tukajšnjih slovenskih staronaseljencev, ki je pel svojo novo mašo novembra prejšnjega leta v Dolini pri Trstu. Tako imajo sedaj Slovenci v San Martinu in okolici kar dva slovenska duhovnika.

Svobodna Slovenija, št. 11;
18. marca 1951

Denar Spanheima Bernarda iz ljubljanske kovnice (po 1215)

nost).

Iz Italije ni bilo takega pritiska in je narodnostna meja ostala skoraj nespremenjena do današnjih dni.

Ob obali pa so bila mesta romanska, okoliške vasi pa slovenske, kar je tudi ostalo nespremenjeno do srede XX. stoletja.

Tako se je do 14. stoletja precej spremenilo v Sloveniji.

Osebnice

Poroka: 20. februarja sta se v cerkvi Santiago Apostol v Haedo poročila **Miha Andrejak** in **Mariana Distéfano**; za priči sta bila ženina mati Joža Šturm in nevestin brat Luciano Distéfano. **Novoporočencema iskreno čestitamo!**

Nova diplomanta. 31. avgusta 2000 je dokončala študije na Universidad de Palermo in prejela naslov „diseñadora gráfica“ **Gabrijela Petkovšek**. - V torek 13. marca 2001 pa je dokončal študije na državni univerzi v Buenos Airesu in prejel naslov arhitekta **Pavel Petkovšek**.

Čestitamo in želimo obilo uspehov!

V dobrodušni sklad Zveze slovenskih mater in žena je gospa Bernarda Fink Inzko darovala \$ 150.- v spomin pokojnega strica Stanislava Finka. **Bog povrni!**

Mali oglasi

TURIZEM

Tel. 4441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo

ARHITEKTI

Arh. Jure Vombergar - Projekti in vodstvo gradbenih del. Občinski načrti za gradnje brez dovoljenja. Gaona 2776 - (1706) Haedo - Tel.: 4443-7385

Arq. Carlos E. Kostka. Mantenimiento de edificios. Presupuestos sin cargo. Capital y Provincia. Sarandí 148, Capital. Tel./Fax: 4952-8427.

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@ciudad.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Avenida Corrientes 1250, 5° F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

Dr. Héctor Fabián Lo Faro (Miklič). Odvetnik. Vsak dan od 15 do 20 ure. Hipólito Yrigoyen 2482, 1° of. 1, San Justo. Tel. 4441-4924.

FOTOGRAF

Marko Vombergar - FOTO PREMIUM - Arieta 490 B1753AOJ Villa Luzuriaga - Tel.: 4650-9040 - Dom: 4659-2060 - http://www.foto.com.ar

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bmé. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bmé. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Miha Gaser).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (ga. Milena Skale).

SLOGA - PODRUŽNICA CARAPACHAY Slovenski dom - Dra. Grierson 3837 - Uraduje vsako sredo od 17. do 19. ure in ob nedeljah od 11. do 13. ure (ga. Andrejka Papež Cordova).

50 letnica...

Nad. s 4. str.

preplezali prve prvenstvene smeri. Kamen stoji na podlagi trdega lesa patagonske bukve - coihue in izraža močno voljo članov, ki se opira kot skala na trdno podlago vere in ljubezni do svojega naroda. S to mislijo je podpredsednik SPD Matjaž Jerman razložil simbolizem priznanja ob podelitvi. Priznanja so prejeli Blaž Razinger, Dinko Bertonec (sprejela sta ga sinova Bogdan in Andrej), Andrej Kukovica, ki že dolga leta prebiva v Kanadi, in Janez Duhovalnik, ki živi v Malargue v Mendosi in se zaradi zdravstvenih razlogov ni mogel udeležiti praznovanja.

S tem smo zaključili slovesnosti ob 50. obletnici SPD in se poslovili s pesmijo, ki simbolizira združitev vseh Slovencev v skupno, duhovno domovino, ne glede na kraj bivanja: Kjer rod je moj, kjer sin je tvoj, tam si Slovenija...!

Predolgo bi bilo, če bi se vsem, ki so na kakršenkoli način omogočili uspešen potek proslavljanja 50. obletnice SPD, zahvalili poimensko. Iskrena hvala vsem, ki so nas počastili s svojo prisotnostjo in nam pismeno izrazili čestitke, vsem, ki so nas podprli finančno, predvsem domačim trgovinam in

Matjaž Jerman izroča priznanje Blažu Razingerju

podjetjem. Prav posebno zahvalo pa dolgujemo odboru SPD s predsednikom na čelu, ki so ogromno svojega časa in osebnih naporov vložili v dolgotrajnih pripravah in v samem poteku praznovanja. Hkrati se opravičujemo za morebitne spodrsnjaje ali pozabljenosti, ker smo maloštevilno društvo z mnogimi težavami in storimo, kar v danih okoliščinah zmoremo.

Obvestila

SOBOTA, 24. marca:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja RMB, ob 15. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 25. marca:

Občni zbor v Slovenskem domu v San Martinu.

Občni zbor v Hladnikovem domu ob 16. uri.

NEDELJA, 1. aprila:

V Našem domu v San Justo po maši občni zbor.

V Našem domu kosilo zveze slovenskih mater in žena iz San Justa.

NEDELJA, 8. aprila:

Sv. maša z blagoslovom oljk in butaric ter skupno kosilo v Rožmanovem domu ob 11.30.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

21. marca 2001

1 dolar	231,22 SIT tolarjev
1 marka	109,67 SIT tolarjev
100 lir	11,08 SIT tolarjev

Prvi medkrajevni turnir v odbojki

Informativni sestanek za športne referente: 24. marca ob 19.15 v Slovenski hiši.

Začetek turnirja: 1. aprila ob 14. uri v Slovenski vasi.

ASOCIACION ESLOVENIA UNIDA

Personería Jurídica: Decreto N° 1933/62 - Registro C 3754-59

CONVOCATORIA

En cumplimiento de las disposiciones legales y estatutarias se convoca a los señores asociados a la Asamblea General Ordinaria N° 54, que se realizará el día 22 de Abril de 2001, a las 9.30 hs. en el local de la calle Ramón L. Falcón 4158, Capital Federal, para tratar el siguiente

ORDEN DEL DIA

- 1) Designación de 2 socios para refrendar, conjuntamente con el presidente y el secretario, el Acta de la Asamblea.
- 2) Lectura del Acta de la Asamblea anterior.
- 3) Consideración de la Memoria, el Balance General, la Cuenta de Gastos y Recursos y el Informe de la Comisión Revisora de Cuentas, correspondientes al Ejercicio comenzado el 1. de Enero de 2000 y finalizado el 31 de Diciembre de 2000.
- 4) Aprobación de la cuota social, a partir del 1. de Enero de 2001.
- 5) Elección del Consejo Directivo, la Comisión Revisora de cuentas, y el Tribunal de Honor, todos por dos años.

Transcurrida una hora después de la fijada en la Convocatoria, la Asamblea se realizará conforme al artículo 16° de los Estatutos Sociales, con el número de los socios presentes.

EL CONSEJO DIRECTIVO

MAPE, PROGRAME, KNJIGE...

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO
	Cuenta N° 7211
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153	

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario:

Asociación Civil Eslovenia Unida
Presidente: Antonio Mizerit
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
C1407GSR BUENOS AIRES
ARGENTINA

Teléfono: (54-11) 4636-0841
Telefax: (54-11) 4636-2421
e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar
e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.

Za Društvo Zedinjena Slovenija:
Tone Mizerit

V tej številki so sodelovali še:
Gregor Batagelj, dr. Stane Žužek,
Pavlina Dobovškova, Meta Debeljak,
M.K., Radio Ognjišče, informativna
agencija STA

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 60; pri pošiljanju po pošti pa \$ 75; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 80 USA dol. za vse države.

Čeže:

v Argentini na ime „Eslovenia Libre“
v inozemstvu na ime „Antonio Mizerit“

Oblikovanje in tisk:

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires
Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953
E-mail: vilko@ciudad.com.ar

NE ZGREŠITE CILJA!

Poglavitno je: Ne zgrešite cilja!

Mi vam bomo pomagali, da ga dosežete.

Nabavite si Karto SLOGA, ki je pogoj za vrsto uslug in ugodnosti. Denar naložite varno in donosno v SLOGI.

Svoje nakupe pa opravite z našo kreditno kartico
MASTER CARD - CARTA SLOGA

Nabavite si jo v naši glavni pisarni:

Bmé. Mitre 97, Ramos Mejía.

Telefon za vas: 4656-6565

**SLOGA DA VEČ!
V SLOGI JE MOČ!**

COOPERATIVA DE CREDITO "S.L.O.G.A." LTDA

(Sociedad Legal Orientadora General del Asociado)

Matrícula I.N.A.C.y M. N° 5380

Bmé. Mitre 97 - Ramos Mejía - Ptdo.de La Matanza - Pcia.de Buenos Aires

CONVOCATORIA

De conformidad con lo dispuesto por el art. 31 de los Estatutos Sociales y conforme con el Acta N° 901 de la sesión ordinaria del Consejo Administrativo de fecha 13 de Marzo de 2001, se convoca a los señores socios a la Asamblea General Ordinaria, que se realizará el día 21 de Abril de 2001 a las 19 horas en el local de la calle Castelli N° 28 de la Ciudad de Ramos Mejía, Partido de La Matanza, Provincia de Buenos Aires para tratar el siguiente:

ORDEN DEL DÍA

- 1) Designación de dos asambleístas para suscribir el Acta de la Asamblea según el art. 39 de los Estatutos Sociales.
- 2) Elección de la Comisión Escrutadora de tres miembros.
- 3) Consideración de la Memoria, Inventario, Balance General, Estado de Resultados, Anexos 1 y 2, Informe del Síndico y del Auditor, correspondientes al Ejercicio Económico N° 40, iniciado el 1 de Enero de 2000 y finalizado el 31 de Diciembre de 2000.
- 4) Elección de los miembros del Consejo de Administración, según lo determinado por el art. 48 de los Estatutos Sociales: Por dos años: el Presidente, el Prosecretario, el Protesorero, 3 Vocales Titulares y 1 Vocal Suplente.

Ramos Mejía, 13 de Marzo del 2001.

EL CONSEJO DE ADMINISTRACION